

Hoinar pentru Hristos

Ședeam pe o bancă, pe partea stângă a vaporului, și priveam în larg. Rosteam un irmos învățat de la tatăl meu, care era cântăreț la biserică, și pe care îl cânta la pomenirea morților. Irmosul acesta spunea: Marea vieții văzând-o înălțându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând strig către Tine: scoate din stricăciune viața mea, Multmilostive"

Zicea :

"Dumnezeul meu, viața este o mare furtunoasă și Iti cer ca, așa cum sunt și eu călător pe această mare furtunoasă, să economi sească dumnezeiasca Ta pronie să aflu un liman, să se liniștească sufletul meu acolo, la limanul care vei fi Tu, Pacea". Și ziceam acestea, sau mai degrabă le cântam încetișor, și plângeam, căci simțământul că părăseam lumea, adică pe părinți,. era adânc. Nu-mi păsa de lume, ci de părinți. Eram mic si numai la ei îmi era mintea; eram trist fiindcă îi părăseam.

Am continuat sa fac ascultare de Bătrânii mei

Am continuat să fac ascultare de Bătrânii mei.

Iar gândul la ei mă chinuia

Îmi strălucea fata, m-am făcut tot mai frumos. În vreme ce la început eram neputincios, cu timpul m-am făcut frumos. Fata mi-a devenit îngerească. Cum mi-am dat seama? Mersesem la Bătrânul și, cum bătea soarele în geam, acesta s-a făcut ca o oglindă. Văzându-mi fața, am zis întru sine-mi: "0, ho, ho! Cum m-a schimbat harul!". **Mai înainte mă gândeam la părintii mei, iar gândul la ei mă chinuia.** Apoi nu m-am mai gândit la

ei. Îi aveam numai în rugăciunea mea, să-i mântuiască Domnul. La început tânjeam după ei. Pe urmă, numai după Bătrânii mei. **Îi pomeneam pe părinții mei, dar altfel, numai în iubirea lui Hristos.** Am început să postesc mai mult și să mă nevoiesc mai mult, dar aveam și o mai mare nebunie și înflăcărare. Doream să mă aflu neîncetat în biserică și voiam să fac tot ceea ce voiau Bătrânii, să le aduc mulțumire. Iată ce schimbare, ce prefacere, ce mutații săvârșește harul lui Dumnezeu!

Făceam deplină ascultare de ei. Ascultare! Ce să va spun, o știam! M-am dăruit ei cu bucurie, cu iubire. Această ascultare desăvârșită m-a mântuit. Pentru ea rni-a dat Dumnezeu darul. Da, v-o repet, făceam deplină ascultare de Bătrânii mei. **Nu ascultare silită ci cu bucurie și iubire. li iubeam cu adevărat.** Și, pentru ca-i iubeam, această iubire mă făcea să simt și să inteleg ce voiau. Cunoșteam, înainte de a-mi spune, ce voiau și cum voiau fiecare lucru. Mergeam aici, mergeam dincolo. Le eram dăruit cu totul. Pentru aceasta, sufletul meu zbura de bucurie lângă ei. **Nu mă mai gândeam la nimeni. Au trecut părinții, au trecut cunoscutii, au trecut prietenii, a trecut lumea.** Viata mea era rugăciune, bucurie, ascultare de Bătrânii mei. **O singură dată spuneau ceva, și eu păzeam.** De pildă, mi-a spus odată Bătrânul:

- Copilul meu, să-ti speli mâinile și înainte de masă, dar și de fiecare dată când mergem la biserică, P<ntru că urmează să i ntrăm într-un loc sfânt și toate lt<)buie să fie curate. Iar noi suntem amândoi preoti, și o.,lujim; trebuie să avem curate atât mâinile, cât și toate celelalte ale noastre.

Astfel îmi spăl am cu săpun mâinile. N-a fost nevoie să-mi spună și a doua oară. Înainte să mănânc, le săpuneam. Dacă mergeam pentru ceva la biserică, le săpuneam. Dacă atingeam ceva, le săpuneam. La rucodelie, dacă era ceva mai fin de lucrat, le săp un eam. Asta făceam cu toate lucrurile, fără să mă împotrivesc înlăuntrul meu. Țineți seama că aveam doi Bătrâni și de multe ori îmi cereau și lucruri potrivnice unul celuilalt.

Într-o zi îmi spune părintele Ioanichie:

- la pietrele astea de aici și du-le acolo!

Le-am dus în locul pe care mi l-a arătat. A venit Bătrânul cel mare. Îndată ce le-a văzut, s-a mâniat și mi-a spus:

- Ce om sucit! De ce-ai făcut asta? Acolo ne trebuie pietrele? Să le duci la loc, unde le-ai găsit!

"Om sucit" - așa mă certa când se mânia.

În ziua următoare a trecut pe acolo părinte le Ioanichie. A văzut pietrele la locul lor, s-a mâniat și i mi-a zis:

-Nu ti-am spus să le muti acolo?

Eu m-am rușinat, m-am înroșit, i-am pus metanie și i-am zis:

- Părinte, iartă-mă, le dusesem aproape pe toate, dar Bătrânul m-a văzut și i mi-a spus: "Să le duci la loc, acolo ne trebuie", și le-am dus înapoi.

Mi-a tinut acum morală părintele Ioanichie.

M-au supus multor alte încercări de felul acesta.

Eu nu aveam deloc violență; nu ziceam: "Oare mă încercă?". Nu-mi dădusem seama că mă încercă, fiindcă lucrurile curgeau cumva firesc. Este important ce va spun, pentru că, **atunci când cineva știe că este încercat**, poate să facă și cea mai grea muncă **să arate ca este ascultător**. Însă când nu știe că este încercat și îl vede pe celălalt mâniindu-se, nu se poate să nu se clatine în lăuntru și să zică: "Măi, măi, ce-i asta? De atâția ani călugăr și se mânie? Se poate lucrul acesta? Poate monahul să fie mânios și să se roage? Să nu se fi izbăvit de mânie? Oamenii ăștia sunt tare nedesăvârșiți ... "

Eu însă nu gândeam așa, nici nu știam dacă mă încercă. Dimpotrivă, mă bucuram mult de asta pentru că-i iubeam. Dar și ei aveau multă iubire față de

mine, deși nu mi-o arătau. Îi iubeam pe amândoi bătrânii, dar în chip deosebit mă sprijineam de duhovnic, părintele Pantelimon. Precum spune David lăpitu-s-a sufletul meu de Tine și pe mine m-a sprijini; dreapta Ta (Ps. 62, 8), tot așa s-a lipit și sufletul meu de bătrânul. Adevărat vă spun! Și inima mea era împreună cu inima lui. Îl vedeam, îl simteam. Mă lua afară și mergeam în biserică mare, iar de acolo pentru treburi împreună. Îl simțeam! **M-a sfințit mult faptul că m-am lipit de el.** Asta m-a ajutat mult, că s-a lipit inima mea

de a lui. Mare sfânt a fost!

Cu toate astea, Bătrânul nu-mi spunea nrmrc. Nu numai că nu spunea de unde se trage, dar nici 11umele lui de familie, nici altceva ... Niciodată nu a spus "în patria mea", sau "părinții mei", "fratii mei" ș.a. Intotdeauna era tăcut și întotdeauna se ruga și i intotdeauna era blând. Dacă se mânia vreodată, mânia lui și tot ceea ce spunea erau toate prefăcute. Îl iubeam și cred că pentru ascultarea pe care am făcut-o și i pentru iubirea pe care o aveam față de el m-a cercetat și pe mine harul.

Eram atent la el, să-l imit, să iau de la el. Îl iubeam, aveam evlavie la el, îl priveam și mă foloseam. **Îmi ajungea numai să-l văd** . Mergeam mult împreună. Urcam de la Kavsokalivia sus, pe munte~ să tăi em copăcei. Tot drumul nu scoteam o vorbă. Imi amintesc de Bătrânul, cum îmi arăta ce să tai. Indată ce tăiam unul, strigam:

- Părinte, l-am tăat!

Zicea:

- Vino aici, du-te cu un fierăstrău acolo.

Curătam de jur împrejur, să încapă fierăstrău!.

Bătrânul mergea să-mi găsească altul. **Îl tăiam "dintr-o suflare"**. Indată strigam:

- Părinte, l-am tăiat!

Cu bucurie. Astea nu erau lucruri firești. Era iubirea mea, era harul lui Dumnezeu care lucra asupra mea prin Bătrânul.

Adeveresc și eu ce se spune: că niște monahi mergeau la un pustnic și, înconjurându-l, îi puneau felurite întrebări . Unul dintre ei ședea și nu vorbea.

Privea la fata Bătrânului. Toti întrebau, el nu vorbea. Și îi zice pustnicul:

- Pentru ce, copilul meu, tu nu mă întrebi nimic? Nu ai nici o nelăm urire?

Îi răspunde:

- Eu nu vreau nimic altceva; îmi ajunge numai să te văd, Părinte.*

Adică acesta se bucura de părinte prin har, îl

"sorbea", primea harul lui Dumnezeu prin mijlocirea

- Vezi Patericul, Pentru avva Antonie, 29, Editura Reîntregirea, 1999, Alba Iulia, p. 11

lui. Și Sfântul Simeon Noul Teolog spune același lucru.

Mărtunsește ca și el a primit harul de la Bătrânul său.

Tot ce făceam, făceam cu bucurie

Bătrânii mei nu mă puneau la munci grele.

[nu i-au pus poveri grele, așa cum mi-am pus eu pentru că vroiam să fac totul singura]

Udam gradina. Și făceam rucodelie, ceva sculptură în lemn. Nici nu-mi țineau predici. La început mergeam cu ei la slujbe, nimic altceva.

După mai multe zile, m-a chemat Bătrânul și mi-a dat un șirag de metanii și mi-a spus să zic în fiecare seară rugăciunea "Doamne Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă". Nimic altceva. Nici o învățătură, nici o lămurire. Mai întâi mi-a dat metaniile și mi-a spus:

- Fii atent! Pune metanie, sărută-mi mâna, sărută crucea de pe metanii, să te binecuvânteze ca să te ajute Dumnezeu.

De atunci am învățat să mă rog cu metaniile.

La început nu mă trimiteau în afara Chilieii la

treburi exterioare. Toate treburile le făceam în casă.

Mergeam apoi în grădină. Săpam, udam, tăiam iarba,

tot ce puteam. Apoi am început rucodelia. După ce

isprăveam treburile, mă puneau să citesc la Psaltire iar

munceau mai departe. Singurul lucru de care mă

Ingrijeam era cum să slujesc, cum să-i mulțumesc pe

batrânii mei întru toate. Tot ce-mi spuneau făceam.

Pazeam cuvântul întocmai. Ca să fiu sigur, îl repetam și

Il învățam ca pe o lecție. Il puneam în minte și îl

lucram. De pildă, rucodelia mea era sculptura. Eram

atent cum lucrau Bătrânii mei, iar seara, când intram în

așternut, repetam în minte "lectia": luăm lemnul, îl

tăiem, îl punem în apă să se îmbibe; apoi îl scoatem

afară și îl lăsăm să se usuce, îl cioplăm, îl tragem la

rindea, îl netezim cu glaspapir, luăm rașpa, facem așa,

așa ... Apoi îl netezim cu o piatră de mare, cristalizată,

care este ca un diamant și face lemnul să lucească; pe

urmă facem schite ș.a.

[vorbirea la plural pentru „cealalta perosna” care e mereu de fata]

Toată rucodelia o treceam prin

mintea mea, ca să nu uit nici cel mai mic lucru și să o plinesc întocmai cum voiau ei. Mă temeam să nu fac vreo greșeală și să-i necăjesc. De aceea învățam pe de rost tot ce-mi spuneau.

Mă lămureau și pentru ce trebuie să învăț rucodelie. Îmi ziceau:

- Fii atent, să înveți rucodelie. Aici nu poți să stai altfel; nu-i mânăstire, adică chinovie, ca să .avem grădini, vii, stafide, fructe. Trebuie să muncești, ca să-ți cumperi posmagii.

Acestea îmi ziceau, arătându-mi rucodelia. Ca să nu-i necăjesc, studiam și noaptea, precum v-am spus, îndată ce intram în așternut. Astfel, dimineata eram pregătit pentru muncă. **Tot ce făceam, făceam cu bucurie.** Ziceam: "O să mă fac monah! Trebuie să învăț asta, să văd ce noimă are". **Aveam curiozitatea să aflu orice lucru în întreaga lui adâncime și lățime.** Voiam să le învăț pe toate, **nu gândindu-mă că voi deveni mai târziu predicator și voi avea nevoie de ele, ci din iubire pentru Hristos.** Am luat binecuvântare de la Bătrân să citească slujba tunderii în monahism, și în cincisprezece zile o știam pe de rost.

M-am obișnuit să nu-mi mai las mintea slobodă, ca să dobândesc curăția minții.

Acolo unde lucram, unde făceam cele ale sculpturii, aveam și Sfânta Scriptură. O deschideam și citeam. Aveam Evanghelia și citeam de la început, de la începutul celei după Matei: Cartea nașterii lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul .. . (Matei 1, 1). Citeam, munceam și o repetam în minte. De multe ori repetam cuvintele Evangheliei, și chiar și acum mi le amintesc.

Ma îngrijeam să am în mintea mea cuvinte sfinte. Nu ma oboseam să le repet de multe ori. Iubeam cuvintele dumnezeiești, le simțeam, mă adânceam în ele. Nu mă saturam să le spun întreaga zi. Și zilnic dacă le ziceam, nu oboseam.

Aveam o mare înflăcărare și, atunci când batrânii mei plecau dimineața și se întorceau seara, eu, liber fiind, mergeam la bisericuță, la Sfântul Gheorghe, și mă dăruiam rugăciunii. Mă duceam acolo. Da ... Cum era! **Atât de mult mă bucuram, că nu mai mîncam.** Nu-mi plăcea să mă desprind de acolo. Intelegeti? Spuneam rugăciunea, cântam, citeam. Megeam acolo singur. Aveam un glas foarte frumos. Va spun, aveam un glas foarte, foarte frumos! Nu vă zic acum ca să mă laud pe mine însumi, ci așa simteam eu. **Aveam un glas foarte frumos și, așa cum cantam, semăna cu niște bocete.** Erau cântece de iubire pentru Hristos, tot ce vrei ... Înțelegeți? Măi ... Ce slujbe de înmormântare, ce ... Tot ce vrei! De-astea citeam. Ei, ce să vă fac ... Uite, de-astea vă povestesc. Ceva prin care-am trecut. Înțelegeți?

- Măine frământăm, așa că pregătește-te să mergi să aduci ceva crăci.

Luam sfoara și plecam în munte, după crăci, pe drumuri mai ușoare sau mai anevoioase. Nu numai de acestea îmi amintesc, ci și că de multe ori Bătrânii mei mă trimiteau să aduc buturugi sau lemne, pe care le puneam pe mine ca o sarcină de măgar. Și așa cum eram încărcat și bolnav de mijloc, ședeam pe cărăruie să mă odihnesc. Dacă vreodată mi-era prea greu, îmi ziceam întru sine-mi: "Ți-arăt eu, măgar bătrân!". Nu cunoșteam ce-i lenea. Ei, într-adevăr, nu-mi era milă de trupul meu. Pentru că mă dureau genunchii, eu mă răzbunam. Adică, cu cât mă dureau și se "răzvrăteau" mai mult, eu luam o povară și mai mare. "Ți-arăt eu, măgar bătrân!", ziceam din nou. Mă răzbunam, mă răzbunam pe răul de mine. De necrezut este că eu, un copil de șaptesprezece ani, mă împovăram cu o greutate de șaptezeci de ocale, pe o di stanță cum ar fi, de pildă, din Omonia până în vârful Licavitosului.

Nu exista nici un pic de lene. Mă mulțumeam să mă rog, chiar și când eram obosit. Îl căutam pe Dumnezeu mai mult în osteneală. Asta trebuie să o

credeți și să înțelegeți că, într-adevăr, se poate izbândi.

Este un lucru care ține de iubire. Nu este pur și simplu faptul că mergi repede. Faci o treabă, apoi începi alta, te întorci, faci altă treabă și iei seama la toate să le isprăvești, să uzi, să sapi, să aduci pământ și crengi, să urci pe munte, să aduci lemn pentru rucodelie. Prin iubire devii veșnic mișcător. Să vezi atunci cum fug pacatele! Amorțesc toate. Auziți? Aceasta este o viață cu adevărat străină, o viață cuvioasă, sfântă, viață paradisiaca.

Eram o sălbăticiune a pădurii

Nu pot să vă aduc exemple despre ce înseamnă o ascultare adevărată. Nu este ca și când am vorbi acum despre ascultare și, deodată, să-ti spun "Du-te, fă o tumbă", iar tu să ascuți. Nu-i asta ascultarea. Trebuie să fii fără de grijă, adică să nu te gândești deloc la problema ascultării, și dintr-o dată să îți cer ceva, **iar tu să fii gata să o faci cu bucurie.** Să te afli desprins de muncă în clipa aceea, să nu fii în stare de veghe și pregătire, **și chiar atunci să te smerească. Prin purtarea ta vei arăta atunci dacă faci ascultare sau nu.**

Eu păzeam după literă poruncile Bătrânilor mei.

Îmi ziceau:

- N-o să vorbești, n-o să spui ce facem și ce rânduială avem la Chile. Dacă întâlnești pe drum vreun călugăr și îți spune "Binecuvântează!", să răspunzi cu evlavie și iubire în Hristos "Binecuvântați!". Firește, dacă este un Bătrân, să îi săruti și mâna. Dacă te întreabă "Ce fac Bătrânii tăi?", să spui "Bine, cu rugăciunile voastre", și să pleci îndată rmai departe. Fără alt cuvânt. Iar dacă vine din spate, se apropie și te întreabă ceva, nu sta și nu răspunde, pentru că nu totii călugării sunt buni și este nevoie de luare aminte. Orice te întreabă, să zici: "Nu știu, întrebati pe Bătrânul, nu știu". Să spui " Binecuvâ ntează!" și să pleci. Să nu-ti zică: "Sculptura voastră nu-i așa de bună, hai să-nveți pictură, muzică s.a." . Nu asculta nimic, tine-ti drumul.

Mi s-a întâmplat odată să mă trimită la Sfântul Nifon. Pe drum, deci, am întâlnit trei mireni - așa li se
45

spune în Sfântul Munte celor care nu sunt monahi - și, după obiceiul meu, le-am spus "Binecuvântați!" și am trecut. Părându-le a fi un "sălbatic", unul dintre ei a zis:

- Sărmanul copil, nu pare a fi prea bine.

Eu trecusem deja de ei, dar aveam un auz foarte bun. Auzind acestea, m-am bucurat pentru o asemenea smerire. Am zâmbit în sinea mea. "Are dreptate, am spus, are mare dreptate, dar de unde să fi știut de nebunia mea!?"

Nu ieșeam prea des afară, nici la hramuri nu mă luau Bătrânii mei. Adică, dacă se prăznuia vreun sfânt, ei mergeau și pe mine mă lăsau acasă.

În Sfântul Munte, Bătrânii aprindeau focul la chilii. Eu nu voiam să stau aproape, nu mă apropiam deloc de foc. Cei mai bătrâni ședea lângă foc, eu ședeam mai departe. Mi-era frică. Mi-era frică să nu mă vatăme focul; le-am spus Bătrânilor mei și ei, săracii, mă lăsau. Este și o problemă de obișnuință. Dacă te obișnuiești să stai lângă foc, nu te mai poți căli. **Dacă vreodată mă prindea guturaiul, beam un ceai fierbinte, făceam cincisăse sute de metanii, transpiram, mă schimbam. Apoi cădeam la pat și mă făceam bine.**

Eu eram într-adevăr un om "sălbatic". Eram ca o sălbăticiune a pădurii. Vă spun sincer. Alergam desculț prin zăpadă, pe stânci. Să fi văzut cum mi se înroșea gleznele, picioarele! Se înroșeau în zăpadă. Nu Bătrânii mei m-au pus să umblu desculț, și nici ei nu erau desculți. Eu singur am vrut. Dar nici nu-mi ziceau să nu-mi scot încălțărilor. În biserică, însă, purtam ciorapi și pantofi, nu opinci. Mi-aduc aminte de ceva foarte frumos. Era primăvară și Bătrânul m-a trimis la Kerasia. Alergând, mi-am scos opincile, căci voiam ca picioarele mele să facă "opincuțe", "tălpici" de la zapadă și de la ger.

Văzându-mă așa, Bătrânii râdeau de mine. Mă mai smereau, mă mai certau; chiar și când făceam bine imi ziceau că am făcut rău. **Firește, nu mereu, dar**

voiau "să mă aflu", adică să mă prindă acolo unde nu înțelegeam.

Bătrânii mei erau sfinți. Se îngrijeau de creșterea mea în multe chipuri, chiar aspre. Niciodată nu-mi spuneau "Bravo!", sau "Ai făcut bine". Niciodată nu mă laudau. **Întotdeauna mă sfătuiau cum să-L iubesc pe Dumnezeu și cum să mă smeresc. Cum să-L chem pe Dumnezeu să-mi întărească sufletul, și să-L iubesc mult.** Asta am învățat. De "Bravo!" n-am știut și nici nu am căutat vreodată. Nici acasă la părinți nu mă învățaseră cu "Bravo, ce bine ai făcut!". Mama mă certa. Tata lipsea, era în America, a muncit ani de zile la Canalul Panama. Asta m-a ajutat mult. **Cel ce învață smerenia atrage harul lui Dumnezeu.** Dacă nu mă certau Bătrânii, mă necăjeam și ziceam în sine: "Mânca-ne-ar raiul, n-am găsit Bătrâni buni". Voiam să mă încerc, să mă certe, să se poarte aspru. **Acum Intelig ce aspri erau. Atunci nu-mi dădeam seama, căci îi iubeam.** Niciodată n-am vrut să mă despart de ei.

Din marea mea râvnă, câteodată alunecam pe alături

Din marea mea râvnă, însă, câteodată alunecam pe alături. Râvna mă împingea către exagerări. **Făceam și nevoițe fără binecuvântare. Dar asta este egoism.** Să vă dau un exemplu. Ascultați.

Bătrânii mei lipseau întreaga zi cu treburi și mă lăseau singur la Chilie. Eu făceam rucodelie. Rucodelia noastră era, precum v-am spus, cioplitul în lemn. Mie **încă nu-mi arătasera în întregime cum se face lucrul, de teamă să nu plec.**

Într-o zi, deci, am luat un lemn alb, frumos, și am făcut pe el o schită. Era o mierlă foarte frumoasă, cu aripi le date pe spate, ciugulind un strugure. Ciorchinele era atârnat de o vită cu două-trei frunze. A ieșit foarte frumos. L-am și netezit bine. Când s-au întors Bătrânii, m-am dus să le pun metanie. Am luat cu mine și ceea ce lucrasem, și i-am zis părintelui Ioanichie:

strigat:

- Uite ce-am făcut!

Îndată ce-a văzut-o, a făcut ochii mari și a

-Cine ti-a spus s-o faci? Ai întrebat pe cineva?

A apucat-o, a aruncat-o jos, a făcut-o bucățele.

Să mergi **repede** la Bătrânul să- i spui, mi-a zis.

Eu m-am necăj it mult și le-am cerut iertare. Nu mi-am dat seama și i-am supărat.

- De ce faci lucruri și nu întrebi? Mergi repede

la Bătrânul, arată-i bucățile și spovedește-te.

M-am dus îndată la Bătrânul , i-am arătat

bucățile, iar el mi-a spus:

- Copilul meu, nu trebuia să faci asta. **Fără**

binecuvântare nu se face nimic. Altfel, poți să cazi în

înșelare și să pierzi harul lui Dumnezeu. Am pus

metanie, am cerut iertare cu simplitate și fără patimă.

Nu numai că nu m-atu lburat certarea, dar mi-am zis:

Batrânii mei trebuiau să se poarte mai aspru, să mă

pedepsească".

Altădată, însă , am făcut o neascultare cu bună

știință. Într-o zi, înainte de a pleca Bătrânii pentru

treburi, mi-a spus Bătrânul cel mare:

- Vezi acolo sus, pe raft, acea carte? Să n-o

atingi. N-are rost, ești mic. Mai încolo, când o să te faci

mai bun, mai smerit, o s-o citești .

Aceasta era pentru mine lege. Nici nu priveam

in partea aceea. Într-o altă zi, plecând Bătrânii la

Kerasia, m-a ajuns curiozitatea. M-am dus și am

inceput s-o privesc. Era sus, eu eram mic și nu

ajungeam la ea. M-am tot învârtit, m-am învârtit. .. "Ei,

am zis în sine-mi, cel puțin să văd ce spune". Deci, am

luat un scaun, m-am suit, am ajuns la ea și am coborât-o.

Ce păcat! Literale erau toate amestecate, ca o limbă

straină. Era scrisă de mână. O carte mare, foarte mare,

groasă. Era cuvinte din greaca veche pe care nu le

intlegeam, le-am învățat mai târziu. Și niște litere ...

Niste "s"-uri, niște ... măi , măi! Ce să vă spun! Era un

manuscris. Era cartea Sfântului Simeon Noul Teolog.

Dar era o carte foarte mare, cu foi groase. Oho!

Cantărea multe kile. Deci, hai acum s-o citesc! N-am

putut. Am suit-o la loc.

De fiecare dată când mă spovedeam, îmi venea o mare bucurie și mă dăruiam rugăciunii.

Însă după aceea m-a cuprins necazul, tulburarea, amărăciunea. Nici muncă, nici rugăciune.

Nimic. Alte dăți, când lipseau Bătrânii, mergeam în biserică și, având glas frumos, cântam. Rosteam ceva tropare, era un fel de tânguire. Era ca o străpungere a inimii, îmi plăcea și mă mișca mult. După această neascultare, însă, n-am mai mers în biserică. Am ieșit afară, m-am așezat pe bordură și priveam necăjit Marea Egee. Ședeam și mă uitam la mare. **Nu voiam să zic nici măcar "Doamne Iisuse". Oh, mă înțelegeți?** Mare mohorâre. Deci, nu m-am dus la biserică, n-am spus "Doamne Iisuse". M-a cuprins o mare tristețe. Ei, aveam credință în Dumnezeu, dar nu voiam să calc porunca Bătrânilor. **Pe Dumnezeu Îl simțeam**, dar nu voiam să-l necăjesc pe om. **Nu voiam să fiu pricina întristării nimănu.** Ce să fac ... Oh! ...

Seara au venit Bătrânii. Ce să fac eu, **sărmanul?**

Gândeam să le spun. N-am putut. Am mers la biserică fiindcă trebuia să fiu cu ei. Am făcut vecernia, am făcut pavecernița. N-am spus nimic. **Am urcat la chilie.**

N-am făcut metaniile, nici canonul, nici rugăciunea cu șiragul de metanii. M-am întins în pat și mă închipuiam cum voi fi, când am să mor, în sicriu. Ei, și m-am

necăjit. Dimineata a sunat clopotelul, am coborât, am citit la slujbă. Am sfârșit utrenia, s-a spus "Pentru rugăciunile ...". Am ieșit afară. Am plecat de la biserică ca să mergem în trapeză. N-am mai răbdat. L-am tras puțin de mânecă pe Bătrânul, duhovnicul, și i-am spus: -Am nevoie de tine puțin, părinte.

S-a întors îndată, am intrat din nou în biserică.

- Sunt necăjit, i-am zis. Am făcut neascultare.

Mi-ai spus să nu ating cartea, iar eu m-am uitat la ea și **din acea clipă nu pot să mai aflu liniște. Nici "Doamne Iisuse", nici canon, nici rugăciune, nici metanii.**

- Ei, copilul meu, nu ti-am spus? De ce-ai făcut

asta?

- Părinte, iartă-mă, m-a pus ispita și sunt foarte necăjit. Iartă-mă și, cu rugăciunile tale, voi lua aminte pe mai departe, să nu-ti mai fac neascultare.

Mi-a citit dezlegarea. Hop! Ce credeti? Au trecut loate! **Aveam ceva bun: îndată ce mă spovedeam Bătrânul lui meu - și avă Ție, Dumnezeule! - treceau toate, îndată. De fiecare dată când mă spovedeam, îmi venea o mare bucurie și mă dăruiam rugăciunii.**

Credeam că le-am spus pe toate lui Dumnezeu Însuși. Că sunt iar cu Dumnezeu. Ei, cât de puternic aveam lucrul acesta în mine! Nici nu vă închipuiți! Și văd acum pe unii zicând: "Fii atent, să nu afle Bătrânul!" Ati înțeles ... **În vreme ce la noi, Bătrânul era până în adâncurile inimii.**

Îi iubeam mult pe Bătrâni; **în acea vreme toți ucenicii își iubeau Bătrânii.** După Dumnezeu, al doilea lucru era părerea Bătrânului. Dacă făceai ceva împotriva, neascultare, nu trebuia nici să te împărtășești, nici, nici ...

Taina vietii duhovnicești este ascultarea

În Sfântul Munte, multi au trăit ascuns. Au murit fără să-i știe nimeni. Și eu am vrut să trăiesc așa, neștiut. Nici predicator n-am vrut să ajung, nici nimic altceva. Nici nu m-am gândit vreodată să ies din Sfântul Munte. **Un copil în desăvârșita pustietate!** Pentru a înțelege pustia și lipsa de ajutor, urcam pe munte, rămâneam câteva ceasuri acolo și voiam să trăiesc ca un pustnic. Mâncam buruieni, ca să mă nevoiesc. Voiam să trăiesc singur, precum Sfântul pe care îl iubeam de pe când eram mititel - Ioan Colibașul. Acesta este sfântul meu iubit. Pe el l-am urmat. M-a uimit cum a răbdat să stea acolo, lângă părinții lui, locuind în colibă, fără să se descopere, întărindu-i neîncetat: "Ți-ai ridicat coliba înaintea porților părinților tăi". Așa spune troparul său: Din pruncie dorind fierbinte după Domnul, lumea și cele frumoase ale lumii ai părăsit

și ai sihăstrit în chip desăvârșit.
Ți-ai ridicat coliba înaintea porților părinților tăi,
zdrobit-ai cursele demonilor, preafericite;
pentru aceasta pe tine, Ioane, Hristos după
vrednicie
te-a proslăvit. "
Și luminânda:
„Sărac asemenea unui alt Lazăr
ai răbdat la porțile părinților tăi, cuvioase părinte,
Într-o colibă mică strâmtorat, preaînțelepte.
Iar acum ai aflat locaș desfătat în ceruri,
Împreună cu îngerii și cu toți sfinții, preacuvioase
Ioane."

- Înșelare, copilul meu.

Bătrânului meu îi spuneam totul. Da, tot ce
gândeam; iar el, văzând unele exagerări, îmi spunea
când și când:

- Înșelare, copilul meu.

Întreaga mea viață era un rai. Rugăciune, slujire,
rucodelie, ascultare de Bătrâni. **Dar ascultarea mea era
rodul iubirii, nu al silniciei. Această bi necuvântată
ascultare m-a folosit mult. M-a schimbat. M-a făcut mai
înțelept, mai limpede, mai tare la trup și la suflet. M-a
făcut să le cunosc pe toate.** Trebuie să dau slavă lui
Dumnezeu zi și noapte, căci m-a învrednicit să trăiesc
astfel în această viață.

M-am aplecat asupra ascultării. Au venit singure
celelalte, pe care Dumnezeu le-a rânduit în viața mea.
Si darul prorociei, tot pentru ascultare mi l-a dat
Domnul. Ascultarea vădește iubirea pentru Hristos. Iar
Hristos îi iubește în chip deosebit pe cei ascultători.
Pentru aceasta zice: „Eu iubesc pe cei ce mă iubesc, și
cei ce mă caută vor afla har”
În Sfânta Scriptură se află
scrise toate, dar acoperit.

Aveam multă râvnă pentru cele duhovnicești

Bătrânii mei nu mi-au rânduit niciodată ce să fac. Mi-au dat un șirag de metanii și mi-au spus:

-Să zici rugăciunea .

Nimic altceva. Mă vedeau că sunt habotnic și nu-mi spuneau multe, nici ce să citesc. Nu mă lăsau să citesc nimic din Părinții mari. Adică nu mă lăsau să-l citesc pe Sfântul Efrem, pe Sfântul Isaac, pe Sfântul Ioan Scărarul, pe Sfântul Simeon Noul Teolog, Everghetinosul ș.a. Mă opriseră de la acestea. Astfel, facând ascultare, citeam numai vieți de sfinți, Psaltirea, Mineiele, Octoihul; din ele am învățat să citesc, căci nu știam. Dar aveam multă râvnă pentru cele duhovnicești. Deseori mergeam în biserica Sfântului Gheorghe, la a cărei zidire am ajutat și eu, și cântam multe. Cel mai mult îmi plăceau Canoanele Treimice.

Si îmi plăceau cele despre iubirea dumnezeiască. Erau tinguitoare, cântece de dragoste, spuneți cum vreti. Și plângeam mult, dar nu erau lacrimi de tristete, ci de 'Pildele lui Solomon 8, 17 (Septuaginta).

bucurie, dumnezeiască bucurie. Eram mișcat. Le rosteam frumos! Asta era viața mea. **Trăiam în harul Domnului, nu prin puterea mea. Toate erau prin dumnezeiescul har, nu erau nici prin înțelepciunea mea, nici prin știința mea - fiind că nu o aveam - nici, nici ... Erau din haru l lui Dumnezeu.**

Câteodată, însă, alunecam pe alături. Fără să-i întreb pe Bătrânii mei, luam ceva initiative. Ascultați. Pentru curăția minții am început să învăț pe de rost din Sfânta Scriptură. Am început cu Evanghelistul Matei. Într-o zi mi s-a dat pri ejul și le-am spus pe de rost primul capitol din Ioan. Când au auzit, m-au certat că am făcut-o fără binecuvântare.

Am așteptat cu emoție acel ceas

Ce să vă spun, copiii mei, despre cum am devenit monah? E mare poveste viața mea în Sfântul Munte.

Împlinisem paisprezece ani, când Bătrânul m-a chemat și mi-a spus:

-Ce-o să faci, ce program ai? O să rămâi aici?

- Rămân ! am spus plin de multumire și bucurie.

- Pune metanie.

Am pus metanie. Atunci mi-a adus o rasă de-a lui, veche, pe care o folosea la lucru. Era atât de peticită, încât nu se mai vedea pânza de la început, iar la gât era foarte unsuroasă din pricina nădușelii . Îi văzusem pe călugărașii care veneau la biserica mare, frumos îmbrăcați, și o asemenea rasă îmi închipuisem și eu. Ca un copil ce eram, mă gândeam la veșmintele cu care urmau să mă îmbrace, cât de frumoase, cât de noi vor fi... Dar, când a sosit ceasul, ce să văd! Zdrentuite, peticite. M-am necăjit un pic, cinci minute. Ei, eram și mic, paisprezece ani... Însă n-am spus nimic, nu m-am văitat. Când am văzut rasa, am simțit o greutate, precum v-am spus, dar am întors-o repede spre bine.

-Să fie binecuvântat! am spus și am luat-o.

Nu m-am mai gândit decât la nevoitorii care purtau dulame de păr și nu și le scoteau niciodată, nici nu le spălau. Dumnezeu mi-a dat pentru asta mare mangâiere. M-am dus la Psaltire. Am citit și Epistola lui Ioan. Și, în aceeași zi, Dumnezeul meu, mi-ai vorbit! Dumnezeul meu, mi-ai vorbit mult. ..

Doi-trei ani mai târziu am devenit schimnic

Doi-trei ani mai târziu am devenit schimnic.

Cu o zi înainte am avut parte și de o binecuvântare cu totul deosebită. Trebuia să mergem cu Bătrânul la Marea Lavră, să luăm încuviintarea pentru tundere. Egumenul care a dat binecuvântarea era foarte sfânt. Pe drumul către Lavra, trecând pe lângă sihăstria Sfântului Nil Izvorătorul de Mir, am simțit pentru întâia oară aroma cerească. Mireasma s-a revărsat asupra mea, și i-am spus Bătrânului. El a ascultat cu simplitate și a trecut mai departe, fără să spună nimic. Așa trebuie să le vedem, simplu. A doua

oară am simțit aroma la moaștele Sfântului Haralambie.

În seara tunderii mele, toți părinții s-au adunat în biserica mare a Schitului, a Sfintei Treimi, au făcut priveghere, au cântat cu străpungere; și eu, desculț, în șosete albe, eram plin de străpungere. Am pus metanie tuturor, m-am închinat la icoane, iar mai-marele a început să-mi pună întrebările tunderii. Ochii îmi erau plini de lacrimi de umilință. După ce s-a sfârșit privegherea, am mers la Chile. Eram foarte bucuros, dar și tăcut. Voiam să fiu singur cu Dumnezeu. **Când ești într-o astfel de stare, nu vrei nici să cânti, nici să vorbești. Cauți liniștea, ca să auzi limpede glasul lui Hristos.**

Mult îmi plăceau privegherile În Sfântul Munte

Viața Sfântului Munte este o viață de priveghere. La priveghere, când se săvârșește după cuviință, **adică toti cei ce iau parte sunt uniți în împreună-slujire**, se naște o atmosferă duhovnicească în care pătrund toți cu ușurință și care aduce mare folos. Se subțiază sufletul și se ivesc cele mai potrivite temeieri pentru înălțarea duhovnicească și pentru o adâncă împărtășire cu Domnul. În Sfântul Munte, la ora două se face o adevărată răscoală. Simțeam o teamă sfântă în ceasul acela. Rugăciunea cutremura acel loc, lumea duhovnicească. Iată ce înseamnă iubirea pentru Hristos.

Mie îmi plăceau mult privegherile în Sfântul Munte. Deveneam alt om. Eram întotdeauna foarte atent. Iubeam mult să ascult cuvintele slujbei. Nu voiam ca somnul să-mi fure mintea nici măcar o clipă. Nu motăiam, ci urmăream slujba cu dragoste. Cateodată, dacă stăteam în strană, nu mă sprijineam cu spatele, ca să nu ațipesc. Și nici după Dumnezeiasca Liturghie nu voiam să dorm. **Stăpânea iubirea, de acea rămâneam treaz.**

Harul pe care îl avea acel sfânt strălucea și în sufletul meu

La biserica cea mare a Schitului, mergând pentru slujbe și privegheri, am cunoscut multi oameni sfinți. Ascultați, să vă spun despre un sfânt ascuns. Deasupra Colibei noastre, foarte sus, vietuia insingurat într-o colibă sărmană un rus, bătrânul Dimas. Era foarte evlavios. Bătrânul Dimas a rămas aproape necunoscut în toată viața sa. Nimeni nu pomenește despre numele sau despre darul lui. Plecase din Rusia. Cine știe câte zile a mers. Le-a lăsat pe toate ca să vină în acest colț de lume, la Kavsokalivia, și toată viața lui a trăit aici. Și a murit necunoscut. Nu era nicidecum egoist. Nu, nu, era nevoitor. Și să nu aibă pe nimeni lângă el să-i spună: "Astăzi am făcut cincisute de metanii. Am simțit asta ... ". Era un nevoitor în taină.

Da, da, asta-i un lucru desăvârșit. Desăvârșit, jertfelnic. Lipsă de grijă, slujire, sfințenie, petrecere față către față cu Domnul, fără a plăcea oamenilor. Robul Stăpânului. Cu desăvârșire nimic altceva. Nici egumen, nici "Bravo!", nici "De ce asta-i așa?" Am văzut un sfânt în viață. Da, un sfânt necunoscut. Sărmanul, dispretuit. Când a murit, cine știe după câte zile sau luni l-au găsit, dacă nu cumva o fi fost și iarnă. Cum să ajungă cineva acolo sus, la coliba lui de piatră!? Nu-l vedea nimeni. De multe ori îi aflau pe acești pustnici la două-trei luni după adormirea lor.

Revărsarea și prisosul harului s-au pogorât asupra mea, smeritul, când l-am văzut pe acesta, pe bătrânul Dimas, făcând în biserică metanii și presărându-și rugăciunea cu suspine. Cu metaniile lui, atât de mult îl adumbrea harul, încât strălucea până și în mine. Atunci a covârșit și în mine harul. Adică exista și înainte, prin iubirea pe care o aveam față de Bătrânul meu, însă atunci am simțit și eu harul foarte puternic. Să vă spun cum mi s-a întâmplat.

Într-o dimineață, pe la trei și jumătate, am mers la biserica cea mare, la Sfânta Treime, pentru slujbă. Era devreme, încă nu bătuse toaca. Nu se afla nimeni în biserică. M-am așezat în pronaos, sub o scară. Mă rugam nevăzut de nimeni. La un moment dat s-a

deschis ușa bisericii și a intrat un monah înalt, în vârstă. Era bătrânul Dimas. Îndată ce a intrat, a privit în dreapta și în stânga, dar n-a văzut pe nimeni. Atunci, tinând în mână un șirag mare de metanii, a început să facă metanii mari, multe și iuți, zicând neconținut: "Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă ... Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne pe noi". În curând a căzut în răpire. Nu pot, nu găsesc cuvinte să înfățișez purtarea lui dinaintea lui Dumnezeu; mișcări de iubire și slujire, mișcări ale iubirii dumnezeiești, ale dăruirii de sine. L-am văzut stând cu mâinile desfăcute, în chipul crucii, precum a făcut Moise la Marea Roșie... Ce era asta? Petrecea în lăuntrul harului. Strălucea în lumină. Asta era! **Mi s-a împărtășit și mie îndată rugăciunea lui.** Am pătruns într-o clipită în acea atmosferă. Nu mă văzuse. Ascultați. Am fost mișcat și am început să plâng. A venit harul lui Dumnezeu la mine, smeritul și nevrednicul. Cum să vă spun? Mi-a împărtășit harul. Adică, harul pe care îl avea acel sfânt a strălucit și în sufletul meu. Mi-a dat harismele sale duhovnicești.

Deci, bătrânul Dimas căzuse în răpire. Fără să vrea o făcuse. Nu s-a putut stăpâni. Nici ce zic acum nu-i bine. Nu pot s-o pun în cuvinte. Asta este să fii luat în stăpânire de Dumnezeu. Acestea nu se lamuresc prin graiuri. Nu se explică deloc, și dacă le explici, cazi foarte pe dinafară. Nu, nu se explică, nici în cărți nu sunt înfățișate, nici nu se fac înțelese.

Trebuie să fii sfânt ca să înțelegi.

Bătrânul Dimas mi-a împărtășit

harisma rugăciunii și pe cea a străvederii

La ora patru s-au tras clopotele. Îndată ce a auzit clopotele, bătrânul Dimas a mai făcut câteva metanii și a încetat rugăciunea. A șezut pe bordură - mi se pare ca era zidită în pronaos - și a venit Makaroudas, așa îl alintau pe Macarie. Era iute și dulce la vorbă. Era ca un inger. Ce frumos aprindea candelile! Ce frumos aprindea policandrul! Ce frumos le stingea apoi, una cate una! Ce frumos făcea metaniile! Cerea iertare în dreapta și în stânga, lua cărțile și făcea pe canonarhul.

Măi, măi, ce-l mai iubeam! Era vrednic, căci avea harul lui Dumnezeu.

O însuflețire

Deci, a intrat în biserică Macarie, Makaroudas.

Urmându-l, bătrânul Dimas a trecut și el în naos și a intrat în strană, pregătindu-se pentru slujbă și socotind că nu a fost văzut de nimeni. Am ieșit și eu din umbra scării și, pe ascuns și cu teamă, am intrat în naos. Am mers și m-am închinat la icoana Sfintei Treimi. Apoi m-am întors și am stat mai departe. La "Cu frica lui Dumnezeu ... ", mulți părinți s-au împărtășit. Am pus și eu metanie și m-am împărtășit. Din clipa împărtășirii m-a cuprins o foarte mare bucurie, **o însuflețire**.

După slujbă am plecat în pădure singur, plin de fericire și bucurie. Nebunie! Spuneam în minte rugăciunile de mulțumire de după Sfânta Împărtășanie, mergând spre colibă. Alergam vârtos prin pădure, săream de bucurie, deschideam în extaz mâinile cu însuflețire, cu putere, și strigam: "Slavă Ție, Dumnezeuleeee! Slavă Ție, Dumnezeuleeee!" Da, mâinile îmi încremeniseră, înlemniseră în chipul crucii. Adică, dacă mă priveai din spate, ai fi văzut o cruce. Capul meu ridicat spre cer, pieptul și el în afară, parcă voia să plece împreună cu mâinile spre cer. Inima voia să zboare din piept. Ceea ce vă spun e adevărat, am pățimit-o. Cât timp am fost în această stare, nu știu. Când mi-am revenit din starea în care eram, mi-am coborât mânuțele și, tăcut și cu ochii în lacrimi, am mers mai departe.

Am ajuns la Chilie. N-am luat gustarea, precum obișnuiam. **Nu puteam vorbi**. M-am dus în biserică, dar n-am putut să cânt nimic din cele ce cântam înainte. Am șezut în strană și ziceam "Doamne Iisuse". A continuat acea stare, dar mai liniștit. Eram foarte mișcat. Am sfârșit în lacrimi. Curgeau nesilit din ochii mei, singure. Nu le voiam, dar era o cutremurare pricinuită de cercetarea lui Dumnezeu. Nu s-au oprit până seara. Nu puteam să cânt, să gândesc, să vorbesc. Si dacă s-ar fi aflat altul acolo, nu i-aș fi vorbit. **Aș fi**

plecat, ca să fiu singur.

Un lucru este neîndoielnic. Bătrânul Dimas mi-a împărtășit harisma rugăciunii și a străvederii în ceasul în care el în suș i se ruga în biserica Sfintei Treimi, biserica cea mare a Kavsokaliviei. Ceea ce mi s-a întâmplat - nu mă gândisem niciodată la așa ceva, nici nu-mi dorisem, nici nu așteptam. Bătrânii nu-mi vorbiseră niciodată despre aceste harisme. Așa aveau predania. **Nu mă învățau prin cuvinte, ci numai prin starea lor.** Citind vietile sfinților și ale cuvioșilor, vedeam harismele pe care le dăruia lor Dumnezeu. Parinții nu ispiteau, nu cereau semne, nu căutau harisme. Credeți-mă, eu nu mi-am spus niciodată: "Ce-ar fi să-mi dea Dumnezeu vreo harismă?...". Nu m-am gândit vreodată la așa ceva. Iar acest lucru, la care nu m-am gândit niciodată, s-a petrecut pe neașteptate și eu nu i-am dat niciodată vreo însemnătate.

În după amiaza aceleiași zile am ieșit din biserică. Am șezut pe bordură și priveam spre mare. S-a apropiat vremea ca Bătrânii să se întoarcă. Privind dacă nu cumva vin, i-am văzut ca într-o proiecție, coborând niște scări de marmură. Însă acest loc era îndepărtat, în chip firesc n-aș fi putut să-l văd. I-am văzut pe Bătrâni prin harul lui Dumnezeu. M-am înflăcărat. Era întâia oară când mi se întâmpla așa ceva. Am zburat afară, am alergat la ei și le-am luat desăgile.

-De unde ai știut că venim? zice bătrânul.

Eu n-am spus nimic. Însă, când am ajuns la Chile, m-am apropiat de marele Bătrân, părintele Pantelimon, și, pe ascuns de părintele Ioanichie, i-am zis:

- Părinte, nu știu cum să-ti explic. În vreme ce vă aflați dincolo de munte, eu v-am văzut încărcăți și am alergat. Muntele era ca un geam și vedeam prin el.

- **Bine, bine**, a zis Bătrânul, nu da nici o însemnătate, și nici să nu spui cuiva, căci vicleanul urmărește.

Trăiam printre stele, În nemărginire, În cer

Precum v-am spus, nu-mi dorisem niciodată darul străvederii. Nici când l-am primit nu m-am străduit să înaintez, adică nu l-am cultivat. **Nu i-am dat vreo însemnătate.** N-am cerut niciodată și nici nu cer de la Dumnezeu să-mi descopere ceva, pentru ca socotesc că aceasta este potrivit voii sale. **Dupa întâmplarea cu bătrânul Dimas, m-am schimbat cu desăvârșire. Întreaga mea viață era numai bucurie și fericire. Trăiam printre stele, în nemărginire, în cer. La început nu fusesem așa.**

De când am simțit harul lui Dumnezeu, toate harismele s-au înmulțit. M-am înțelepțit. Am învățat canoane treimice, Canonul lui Iisus, alte canoane. Numai ce le citeau sau le cântau în biserică, și le învățam pe de rost. Psaltirea o spuneam pe dinafară. Eram atent și la anumiți psalmi, ale căror stihuri se asemănau, ca să nu-i încurc. M-am schimbat cu adevărat. "Vedeam" multe lucruri, dar nu vorbeam; adică nu aveam dreptul să o spun, **nu aveam „încredințare"**. Le vedeam pe toate, luam aminte la toate, le știam pe toate. De bucurie, nu pășeam pe pamânt. **Mi s-au deschis ochii, urechile, mirosul.** Înțelegeam de departe. Animalele, păsările, le deosebeam pe toate. Știam după tril dacă este mierlă, vrabie, dacă este cintează, dacă este privighetoare ori sturz. Cunoșteam după viers toate păsărelele. Noaptea, către zori, mă bucuram de concertul pe care îl dădeau privighetorile, mierlele, toate, toate ... Am devenit altul, nou, diferit. Tot ceea ce vedeam, prefăceam în rugăciune și o întorceam astfel către sine-mi. De ce pasărea cântă și slăvește pe Facătorul ? Voiam s-o fac și eu. La fel cu florile. Cunoșteam florile după miros, iar aroma le-o simțeam de la jumătate de ceas depărtare. Priveam ierburile, copacii, apele, **stâncile. A! Cu stâncile vorbeam.** Câte vazuseră! Le întrebam și-mi istorisesc toate tainele Kavsokaliviei. Iar eu eram mișcat și dobândeam străpungerea inimii. Le vedeam pe toate prin harul lui Dumnezeu. **Vedeam, dar nu vorbeam.** Deseori mergeam în pădure. **Mă bucura mult să merg printre**

pietre și ierburi, printre copaci mari și mici.

Iubeam privighetoarea și ea mă însufla

Într-o dimineață, m-am dus de unul singur în fecioreasca pădure. Toate, răcorite de roua diminetii, scânteiau în soare. M-am aflat pe o vale înverzită. Am sezut pe o stâncă. Lângă mine curgeau liniștit ape reci, iar eu rosteam rugăciunea. Liniște desăvârșită. Peste puțin, am auzit în acea liniște un glas dulce, îmbătător, cântând, lăudând pe Făcătorul. Am privit, dar n-am deslușit nimic. În cele din urmă, după o ramură, am văzut o păsărică; era o privighetoare. Ascultam privighetoarea cântând, învârtoșându-se, umflându-și pieptul. **Această pasăre mititică își dădea aripile pe spate, ca să aibă putere să slobozească acele sunete prea dulci, acel glas frumos.** Măi, măi, măi! Să fi avut un păhărut cu apă, să bea și să se răcorească!... Mi-au venit lacrimi în ochi. Aceleași lacrimi ale harului, care curgeau nesilit și pe care le dobândisem de la bătrânul Dimas. Era a doua oară când le încercam.

Nu pot să vă împărtășesc ceea ce simțeam.

V-am descoperit, însă, taina. Mă gândeam: **"De ce să scoată privighetoarea aceste sunete? De ce aceste triluri? De ce să cânte această preaminunată cântare? De ce, de ce ... Cu ce scop? Nu cumva așteaptă s-o laude cineva? Nu, de bună seamă, acolo nimeni n-o să facă asta"**. Filosofam de unul singur. Aceasta am deprins-o după întâmplarea cu bătrânul Dimas. Înainte de asta n-o făceam. Câte nu mi-a spus privighetoarea! Și câte nu i-am spus în tăcere: "Mica mea privighetoare, cine ti-a spus că voi trece pe aici? Aici nu se apropie nimeni, este un loc nestrăbătut. Cât de frumos îți împlinești, fără răgaz, îndatorirea ta, rugăciunea ta către Dumnezeu! Câte îmi spui, privighetoarea mea, câte mă înveți! Dumnezeul meu, sunt mișcat. Privighetoarea mea, cu cântecul tău îmi arăți cum să-L laud pe Dumnezeu, îmi spui mii de lucruri, multe, foarte multe ... "

Nu sunt bine cu sănătatea, ca să le spun pe toate după cum le simt. S-ar putea scrie o carte întreagă. Am îndrăgit mult acea privighetoare. O iubeam și ea mă insufla. Cugetam: "De ce ea, și eu nu? De ce ea se ascunde și eu nu?" Și mi-a venit în minte ca trebuie să plec, să mă pierd, să nu mai exist. Am zis: De ce? Avea lume în fața ei? Știa că sunt eu și o auzeam? Cine o asculta? De ce a mers în locuri atât de ascunse? Dar celelalte privighetori din desiș, de pe dealuri, care cântă ziua și noaptea, seara și dimineata, cine le ascultă pe toate? De ce fac asta? De ce merg în locuri așa de ascunse? Scopul este închinarea, cântarea Ziditorului lor, slujirea lui Dumnezeu". Așa îmi ziceam.

Pe toate aceste păsări care Îl slăveau pe Domnul le socoteam îngerii ai lui Dumnezeu, ai Făcătoru lui tuturor. Da, se ascundeau ca să nu le audă nimeni, credeți-mă! Nu le păsa dacă le aude cineva, dar tanjeau după singurătate, după liniște, după pustie, după tăcere, ca să le audă - cine altul, dacă nu Făcătorul și Ziditorul tuturor, Cel ce le-a dăruit viață, și suflare, și glas? Veți întreba: "Aveau minte?" Ce să vă spun, nu știu dacă o făceau conștient sau nu. Nu știu . De aceea sunt păsărele. Poate că acum sunt în viață, iar apoi n-au să mai existe, precum spune Sfânta scriptură. Noi nu trebuie să cugetăm diferit de Sfânta Scriptură. Dumnezeu poate să ne arate că toate acestea erau îngerii ai Săi. Noi nu știm asta. Oricum, ele se ascundeau ca să nu audă nimeni doxologia lor. Tot astfel și viața monahilor acolo, în Sfântul Munte, este necunoscută. Trăiești împreună cu bătrânul tău, îl iubești. Metaniile, nevointele, toate se fac, dar nici nu le ții minte, nici nu zice nimeni despre tine: "Ce-i cu ăsta?"

Biserica cea nezidită

Îl trăiești pe Hristos, ești al lui Hristos. Trăiești în toate și în Dumnezeu, în Care și prin Care toate viază și se mișcă. Intri în Biserica cea nezidită și i trăiești acolo ca un necunoscut.

Și, în vreme

ce te mistui în rugăciune pentru semenii tăi, rămâi necunoscut tuturor oamenilor lor, fără ca ei să te cunoască poate niciodată.

Mi-a venit în minte să plec la pustie,

. să fiu singur cu Dumnezeu

Mintea îmi era la plecare. Să cer voie de la

Bătrânul, să iau un săculeț cu pesmeți și să mă pierd,

ca . să-L laud și să-L slăvesc neîncetat pe Dumnezeu.

Dar mă gândeam: "Unde să merg? N-am învățat în că

bine rucodelia". Nu mă învățaseră. Poate se temeauă să

nu plec. Această teamă stăpânea în Sfântul Munte. Nu-l

învățau pe ucenic să isprăvească rucodelia, ca să nu le

plece. Pentru că rucodelia este aer pentru monah, căci

prin ea își poate agonisi posmagul.

Mi-a intrat, deci, în minte acest lucru - să plec

în pustie, singur cu Dumnezeu. Dezgolit de sine. Fără

mândrie, fără egoism, fără slavă deșartă, fără, fără ... Mă

credeti? De acolo mi s-a născut negrijirea de sine.

Desăvârșirea au izbutit-o anumiți nevoitori care s-au

pierdut în lămurirea pustii ei. Nu doreau nici lume; nici

altceva, nimic, nimic ... Se topeau de lacrimi către

Dumnezeu și se rugau pentru Biserică . Se osteneau

w VP/i antifonul întâi de la utrenia Învierii, glasul al treilea.

(, (,

1111rti pentru lume și pentru Biserică, iar apoi pentru ei

în mine, deci, a prins rădăcini scopul acela al

privighetoarei. Cu ce scop să cânte în lăuntru pustiei?

Inchinarea, lauda, slavoslovirea lui Dumnezeu,

trăitorul. Pentru ce, deci, să nu merg. În pustie, să

•.lujesc lui Dumnezeu în tăcere, pierdut de lume și de

..ocietate? Există vreun lucru mai desăvârșit? Toate

.u este noimele căpătasem de la privighetoare. Măi,

111; \i, măi, ce de planuri îmi făceam! Cum aș merge în

pustie, cum m-aș bucura, cum aș muri! Oho, aș mânca

ll'rburi, aș face una, alta! Aș merge ca un necunoscut

•drentăros la vreo mânăstire, mi-ar da vreun posmaș și

.1~ mânca, fără să spun unde stau și cine sunt. Imi

tocmisem un plan întreg. Asta era taina mea.

M-am întors la Chile plin de toate ~c~ste

•,imțăminte și vise. M-am spovedit. Bătrânului, care a
1~m bit.

.- înșelare, mi-a spus, scoate astea din mintea ta,
~ ~ să nu te mai gândești vreodată la ele, căci vei pierde

•Ji rugăciunea din pricina lor. .

Și i , precum v-am spus' de multe ori, ayeam u.r
lucru tare bun. Tot ceea ce spovedeam la Bătrânu l lua
.. r~rșit chiar în acea clipă, și simțeam înlăuntrul meu o
bucurie mare. Era, se pare, binecuvântarea Bătrâ.nului.

Astfel trăiam ca ucenic în raiul pământesc al
~fântu lui Munte. N-aș fi vrut să plec · ni Ciodată de
o~rolo. Dar planul lui Dumnezeu era altul. '

Dumnezeu m-a izbăvit

Era o zi ploioasă. Când s-a oprit ploaia, am
văzut din atelierul în care lucram mulți părinți de la
alte Chilii mergând către Sfântul Nifon ca să adune
melci. Părinte l e Ioanichie i-a văzut și s-a întristat. Ar fi
vrut să merg și eu. l-am zis:

- Bătrânul mi-a spus să nu merg. Pornisem, dar
m-a întors înapoi. Dar dacă vrei să merg, eu o să fac
ascultare și plec.

Atunci mi-a spus și el:

- Du-te. Azi sunt multi melci.

Ei, și smulg eu o de sagă și alerg. La început nu
alergam, ca să nw mă vadă Bătrânii mei. După ce mă
îndepărtam, o luam la goană. Am ajuns sus, pe ni ște
stânci abrupte, unde nu ajungeau mistreții, căci porcii
sălbatici, atunci când p louă, se adu nă și i aleargă să
mănânce melci. Trei ore am adunat. Am adunat multi,
am umplut desaga. Eram năd ușit tot, și la coborâre -
era după amiază și se răcori se atmosfera - m-a înghețat
un vânt rece care cobora de pe vârful Athonului către
mare. Desaga, îmbibată cu ceea ce cursese din melci,
mi-a înghețat și ea spatele.

Coborând prin locuri greu de străbătut, trebuia
să trec și i peste un povârniș. Când am ajuns la
jumătatea lui, a început avalanșa: întreg povârnișul
aluneca asemenea unui râu, trăgând după sine din
vârful muntelui pietre, stânci și altele. Lățimea era de
15-20 de metri. Picioarele mi se afundaseră până la
1wnunchi. Era cu neputință să înaintez. Încărcat cum
..1,1m, în primejdie să mor, am strigat: "Preasfântă
N~cătoare de Dumnezeu!" Într-o clipită am fost
11vârlit de o putere nevăz ută 20 de metri mai departe,
pt• malul celăla l t al râpei, deasupra unor stânci care

„,„,1u și ele gata să plece la vale. În acea clipă prin p.trtea de jos treceau părinții, întorcându-se de la 'lfi\"ntul Nifon, de la culesul melcilor. Au văzut tvulanșa, toată primejdia, și au început să strige: "Hei! N ,, fost nimeni pe-acolo?" Eu eram în afară de orice 11, imejdie, nu păți sem nimic. Numai pantofii mei, .uli că opincile, rămăseseră sub pietre, iar picioarele îmi ,,,1u pline de sânge. Părinții au strigat din nou, dar eu 1111 vorbeam. Voiam, dar nu puteam. Mă speriasem rău dt' tot. Îi auzeam, dar nu răspundeam. Desaga din •.pate, care nu pătise nimic, cântărea mai mult de 80 de ocale. Când mi-am revenit, am început să mă cațăr și ,,, ,mă agăț de stânci, până ce am ajuns jos. Îndată ce .un coborât, altă primejdie: am văzut un șarpe căruia îi •.pune gal ata. M-am speriat foarte tare ... Dumnezeu m-a izbăvit. Am ajuns la Chilee 111fricoșat. M-am prăbușit. Am povestit Bătrânilor toate c :lte mi se întâmplaseră. Mă îngrozisem: avalanșa, pierderea opincilor, picioarele pline de sânge, șarpele. U~trânu l s-a necăjit foarte tare și i 1-a pedepsit pe p~rintele Ioanichie. 1-a dat canon să nu mai slujească multe luni, iar el plângea pentru toate câte se l l etrecuse ră.

M-a sărutat pe frunte și ne-am despărțit p/ângând.

•
11

De la acea răceală m-am îmbolnăvit în să de ... p,leurezi.e și mă durea rău. Nu aveam poftă de nimic, n'lu mâricam • '8ătrâni' au dat d~ și te și a venit un prieten, un nevoitor sfânt; părintele Antonie. Biserica Chilei sale era închinată Cuvioșilor Părinti ce . s-au nevoit în Sfântul Munte, care au strălucit prin nevoită. El făcea puțin și pe doctorul. A venit, m-a văzut, s-a întors la el acasă și mi-a adus un fel de piele pe care m i...a pus-o pe spate. Toată noaptea, acea piele a absorbit lichidul din mine; făcându-l ca o pernă sub pielea spinării mele, de care era lipită. În cealaltă zi, pe la or~zece, părintele a lăsat o foarfecă, a dezinfectat-a cu al<;ool și a tăiat acea piele. Durerea mea din clipa aceea a fost cu nep1. l tință de purtat. Eram foarte istovit. Am leșinat. Și i , când mi-am revenit puțin, am simțit 'o mare bucurie înlăuntru l meu, căci puteam să mă rog. Am început să cânt: "Pentru păcatele . mele cele multe mi se bolnăvește trupul, slăbește și sufletul meu ... " 11

Auzindu-mă, părințele Ioanichie a venit lângă mine, m-a îmbrățișat, m-a sărutat pe frunte și mi-a zis:

• • • .. Copilul meu, să mă ierți!

Vi-ne Bătrâ'nul. Îi zice cu sălbăticie:

oi A, omul cel rătăcit!

Eu nu aveam poftă de mâncare, nu voiam, să
mănânc; mâncam foarte puțin, în fiecare zi tot mai
mergeam spre moarte. Bătrânii s-au înfricoșat,

11 P.Haclisul Maicii Domnului.

70

Îmându-se ca nu cumva să mor. La fel și părintele
1\ntonie.

- Copilul trebuie să plece, a spus părintele

1\ntonie, n-o să reziste, e nevoie de medicamente pe
care nu le avem aici. Nici nu poate mânca orice. Cu
d. \t stă mai mult aici, cu atât va merge mai rău.

Gândiți-vă că am luat o înghitură de migdale
pisate și mi-a făcut rău. Așa de tare îmi slăbise
lomacul.

Bătrânii mei mă voiau tare mult, dar s-au văzut
nevoiți să mă trimită afară, în lume, căci acolo nu se
găsea nici lapte, nici carne. Și astfel au luat aprobare
de la conducerea Schitului să mă întorc în satul meu
pentru vreo două luni, ca să-mi revin. Și am plecat.
M-a luat părintele Ioanichie și m-a dus la Dafni cu
barca cu vâsle. Pe atunci nu aveam în Schit nici bărci
cu motor, nici mulari. Ascetii cărau pe umăr sau în
-pate tot ce aveau de urcat sus. Am ajuns, deci, la
Dafni. Nu puteam să stau drept, așa că m-au întins într-o
ca meră, unde era adăpostită poșta. În curând m-au
cupcat dureri înfricoșătoare de rinichi. Plângeam de
durere. Plângea și părintele Ioanichie. Eu am găsit, cu
o dată durerea, putere să-I mângâi:

- Nu plânge, părinte, o să mă fac bine, n-am
nimic.

Îl mângâia pe mine, printre lacrimi,
încând:

- Nu plânge, copilul meu, o să te faci bine.

A venit vaporul, m-a urcat, m-a sărutat pe frunte
și ne-am despărțit plângând.

Evvia (1925-1940)

"Li se înmuiau inimile și cereau ei singuri

să pos tească, să se nevoiască,

să vrea a-L cunoaște pe Hristos."

Nu-mi închipuisem niciodată

că mă voi întoarce în lume

Nu-mi închipuisem niciodată că mă voi întoarce
în lume. Patria mea era Kavsokalivia. Firește, Îl

rugasem pe Dumnezeu să-mi dea o boală. Și mi-a dat boala. Dar zic: "Bine, Dumnezeul meu, mi-ai dat-o, dar nu să mă și scoți din Sfântul Munte". Însă m-a scos.

1 >in pricina bolii am plecat. Adică m-au trimis afară.

1 >umnezeu a ascultat voia mea, dar nu prea bine.

Adică mi-a dat și ceva ce nu voiam, fiindcă din pricina bolii am plecat din Sfântul Munte. Și astfel, după atâția ani, m-am întors iarăși la casa mea! .. Ceasuri nesfârșite pe corabie. Toate erau ciudate pentru mine. Nu văzusem de ani de zile copii, femei.

Am trecut prin Halkida, prin Aliveri. Am ajuns

În satul meu, Sfântul Ioan. Mai întâi am trecut pe la

Perivolia. Am găsit pe cineva, anume pe cumnatul meu, pe Nicola, tatăl Elenei. Îl întreb:

- Cine mai e pe-aici?

- Ei, zice, puțin mai încolo este Leonida

Bairaktaris, tatăl tău, iar mai jos alții - le-a spus numele.

Cu inima bătându-mi cu putere, am plecat să-l întâlnesc pe tata. Nu-l văzusem de multi ani. Precum văzusem de multi ani în America. L-am recunoscut îndată. El, însă, de unde să-și dea seama! Eram călugăr, cu barbă și plete. Mi-era rușine, îmi vârașeam părul sub dălmă; eram numai piele și oase din pricina bolii! ..

I-am dat bună ziua. Îmi zice:

- Cine ești? Și de unde?

- Sunt călugăr, i-am răspuns. Aveți familie, copii? Câți copii aveți?

-Am avut patru, dar un fiu de-a l meu s-a pierdut cu mulți ani în urmă. L-am pierdut. Muncea în Pireu și s-a pierdut.

-În Pireu? Și cum îl chema?

- Vangheli.

- Vangheli? A fost prietenul meu.

- Spune-mi, știi unde e?

-A, din nenorocire a murit. ..

-A murit?

Inima tatălui meu s-a frânt. A început să plângă.

Atunci n-am mai putut răbda. Și de fierdăcă eram, tot m-aș fi înmuiat. Plângeam și eu. Îmi bătea inima. N-am mai răbdat să-i văd înima de părinte sfârșită și i-am ciestă inuit:

- Eu sunt, tată! Evanghelos.

Ce-a fost în clipa aceea! Bucurie împreună cu

1.1 crimi. Ne-am îmbrățișat și, mișcați, am pornit spre

clășă, s-o găsim pe mama. Mama, însă, era aspră. Când m-a văzut, m-a certat mult. Socotea o mare jignire să

lăjungă copilul ei călugăr.

Lumea venea să mă vadă

A aflat lumea. Veneau felurii oameni să mă

vadă . . Eram tânăr flăcău. Înainte de a mă îmbolnăvi
Nam foarte frumos, roșu. Dar fata mea nu avea o
frumusetă lumească, ci una dumnezeiască. Venind în
lume, totii vorbeau de mine și de pletele mele. Din
< lipa când am intrat în Sfântul Munte nu-mi mai
l-iasem părul. Acesta crescuse până mai jos de mijloc.
S-a făcut multă zarvă în sat. De aceea și eu, ca să nu-l
l-iau, am fiert o oală cu apă, am băgat părul în ea untru și
l-am clocotit mult. Atunci s-a stricat și mi-a căzut. Am
făcut chelie.

Și veneau în sat, precum v-am spus, ca să mă
vadă. S-a împrăștiat vestea că băiatul lui Leonida
Bairaktaris, pe care îl socoteau pierdut și mort, s-a
întors din Munte, unde fusese ascet. Și venea lumea să
mă vadă, din curiozitate. Eu nu vorbeam, mi-era foarte
rușine. M-am dus la biserica satului. Toți mă luau peste
picior. Mamei îi era rușine, plângea și se jeluia. Nu
voia nici să mă vadă; nu mă voia, sărmana, și m-a
izgonit de acasă.

La început m-a luat la ea mătușa mea. Acolo am
început cu mâncare bună - lapte, brânză, ouă, carne,
ca să-mi revin. Dar n-am putut să stau acolo, căci eu
voiam așa ... alt mediu. Ce să fac acasă? Ei, deja mă
rușinam, căci eu nu oferisem nimic alor mei ... Și acum
să vreau să-mi poarte ei de grijă?

*Când m-am simțit mai bine, am alergat
iarăși în Sfântul Munte*

La patru-cinci ore de mers pe jos de satul meu
era o mănăstire, Sfântul Haralambie. I-am spus tatei
într-o zi să mă duc acolo, dar nu ca să rămân. Nu
știam ce va fi acolo, dacă m-ar primi. Între timp l-am
întâlnit din întâmplare în Aliveri pe părintele Ioan
Papavasiliou. Acesta i-a dat telefon vladicăi - exista
atunci o linie telefonică din Aliveri la Kimi -
spunându-i că a sosit un monah din Sfântul Munte.
Vlădica i-a zis:

- Părinte Ioan, să-ți păzești, să nu plece!

Mitropolitul de Kimi, Pantelimon Fostinis, îi
iubea pe călugări.

Tata m-a luat, am vrut să sărut mâna mamei, dar
ea, săraca, și-a tras-o înapoi. Tata m-a luat, deci, și am
mers la Sfântul Haralambie. Egumenul m-a primit cu
bucurie, m-a îndrăginit, a stat de vorbă cu mine. Când
i-am spus de greutate, mi-a zis:

-Să rămâi aici. Avem și ouă, și lapte, și carne de
pui, avem de toate.

Și am rămas acolo. Egumenul mă iubea într-atâta
încât îmi gătea și mâncare deo se bită. La început nu
aveam poftă de mâncare, dar încet-încet mi-am revenit.
Tata a stat cu mine o vreme, ca să-mi poarte de grijă. El

7h

"el cântăret la strană și se învrednicise să-I cunoască pe
rntul Nectarie. Avea multă credință și evlavie.
Când m-am simțit mai bine, am alergat iarăși
pre Sfântul Munte. Ce bucurie pe Bătrâni mei! Dar în
Ce-do uăsprezece Zile m-am prăbușit iar. Mi s-a tăiat
pofța. Am devenit palid, m-am istovit, am slăbit de la
ldea și de la cele asemenea. Vedeți, mă îmbolnăvisem
1.1u. Iarăși, o nouă aprobare pentru a pleca, și iarăși la
l(3ntul Haralambie. Aici din nou ouă, brânză, unt și
'Plelalte, ca și mai înainte. Mi-am revenit iarăși, m-am
111tărit. Apoi iarăși trei luni în Sfântul Munte. De trei ori
111 am dus și m-am întors, dar după câteva luni păteam
1., fel.

A treia oară Bătrânii mei mi-au spus:

- Suntem răspunzători pentru sănătatea ta, nu
putem să te ținem. Te iubim, te vrem, dar Dumnezeu
.111tă că trebuie să pleci, ca să nu mori.

Chiar au adăugat:

- Noi te iubim și, dacă vreodată Dumnezeu te
v.ț învrednici - și credem că te va ajuta să te faci bine
~ i vei voi să vii aici, să mai găsești un copil, tot așa ca
tme. Te vrem.

și m-au trimis cu aprobare. Mi-au spus:

- Ne temem să nu ne judece frații dacă mori

"< i, copil tânăr. Nu ne place că te trimitem afară, dar
11u putem face altfel. Cu toată iubirea noastră, nu mai
.tvem ce să facem. De trei ori ai plecat și te-ai întors,
d.tr n-ai putut rămâne aici.

Mi-au dat și o pătură pentru drum, pe care am
p.1strat-o și este cea mai bună pătură a mea. O aveam
111 chilie, pe ea făceam metaniile, pe ea mă întindeam,
pt• ea așipeam, stând în picioare. Adică dormeam
iepurește! Pe această pătură mi-am . săvârșit toate
nevoințele mele duhovnicești.

Astfel am plecat de tot din Sfântul Munte, și am
mers la Sfântul Haralambie. Aici toată lumea mă voia,
mă iubeau și s-au bucurat că m-am întors. Am început
din nou să mănânc lapte, unt, ouă.

Să vă spun și un lucru însemnat de care-mi aduc
aminte. Un călugăr din Sfântul Munte, părintele
Ioachim, care viețuiea la Chilia Sfântului Nil (acum
trăiesc acolo ucenicii lui), a scris mamei o scrisoare
care a rănit-o tare, foarte tare. 1-a scris că până și fiarele
să lbată ce își iubesc proprii copii. Multe lucruri, foarte
frumoase, dar dureroase, foarte grele. Mama a fost
foarte zdrobită.

Mai târziu, să rmăna, s-a schimbat. S-a dăruit

Bisericii. Când slujeam, ea stătea în față, cu mâinile încrucișate și rugându-se. Mă privea tot timpul, nu mă slăbea deloc. "Părintele meu!", spunea cu mândrie. Într-un sat în care am mers și am stat o vreme după hirotonia mea, la Tsakeous, îi spuneau mamapresviteră. Îi sărutau și mâna, iar ea se mândrea, sărmana. A murit lângă mine. "Copile, de i-aș fi avut pe toți călugării în mine. Apucasem pe căi rătăcite la început. Ce bine ar fi fost să se facă toți copiii mei călugări!"

Porfirie a III-lea m-a făcut preot

La Sfântul Haralambie am petrecut în acea vreme
rânduială a vieții călugărești. Îmi plăcea mult să citesc
viști de sfinți, canaane și altele. Învățam pe de rost din Noua
7B

1 <gă mânt, rugăciuni ... Psaltirea o știam de ani de zile,
toti psalmii. Știam să leg versetele unele de altele.
Psaltirea era hrana cugetului meu. Precum v-am spus,

eram un călugăruș
răbucător în haine vechi. Pentru că nu se citea acolo la
Psaltire, noaptea ieșeam afară și mă rugam rostind
psalmi. Ajutam la treburile mănăstirii, alergam în sus și
în jos. Îmi dăduseră și cheile de la lăptăria mănăstirii,

• ~ci erau numai doi-trei călugări bătrâni și aveau
nevoie de ajutor. Îmi arătau multă încredere, săracii ...

1 >ar nici la treabă nu-mi lăsam mintea să lăbodească; o
• trâmtoaram. Adică nu o strâmtoaram, căci făceam lucrul

de la Dumnezeu din iubire. Cum să vă zic, ca o fată care deși
e bolnavă, să spunem, de pleurezie, în mintea ei
e tot cel de care e îndrăgostită. Întrebați? Cel iubit.

1 >ruire față de Cel iubit, față de Hristos. Acolo m-au
lăsat preot. Ascultați să vă povestesc.

Vlădica Fostinis se îngrijea mult de teologi. A
lăsat la el la Kimi un student teolog aflat în ultimul an

• 1 să studieze pentru licență. În timp ce ședea la
mănăstire, vlădica și ceilalți călugări au început să
vorbească despre felurite lucruri duhovnicești. Adică,
„Vă dau un exemplu. Vlădica întreba:

- Copii, spuneti-mi, care este cea mai mare

11 tute?

Apoi veneau părerile monahilor. Erau cu totii
diferite cinci prezece la masă. Temele erau diferite: din
lăptărie, despre religie, despre monahism. Într-o
vreme, vlădica venind vorba despre monahism, vlădica a
răspuns și a zis:

- Ah, aduceți-mi monahi! Nu vreau nimic
altceva. Monahi buni, credincioși, răbdători. Nu vreau
nimic altceva. Numai aceasta. Și voi putea face multe.

În acea clipă a sărit teologul - era din Kokla Thivei - și i-a zis:

- Stăpâne, ce să vă spun ... Strigați după călugări, iar un călugăr moare încet la Sfântul Haralambie, fără să prindeți de știre.

-Ce spui? întrebă vlădica.

- Da, a venit un copilandru, sărmanul, din Sfântul Munte. Este foarte bun, dar neputincios, numai piele și oase. Iar egumenul îl pune să facă și treburi. A venit cu scrisoare la egumen, cerându-1 pe Nichita - atunci așa mă chema, era numele meu de călugăr. Am mers, deci, la vlădica, și când am ajuns lângă el mi-a pus mâna pe cap, zicând:

-Copilul meu, cum ești?

M-a luat și am șez ut împreună.

-De unde ești? Cum ai ajuns aici?

În scurt, i-am spus cât îl iubeam pe Hristos și viața ascetică, i-am povestit cum am mers de mic în Sfântul Munte, cum m-am îmbolnăvit, iar Bătrânii mei m-au trimis în lume, să mă fac bine. Măi, măi, ce-a fost atunci! A adus pe cel mai bun doctor din Kimi. M-a vizitat, m-a consultat, mi-a dat o grămadă de medicamente. Voia să mă oprească acolo, dar mi-era rușine să rămân cu vlădica. Mie îmi plăcea pădurea, tăcerea, simplitatea. M-am întors înapoi la Sfântul Haralambie.

Vlădica cerceta des mănăstirea. Era un om sfânt.

Eu l-am cunoscut prin harismă. Într-o zi venise la Sfântul Haralambie. L-am ascultat cum vorbea și mi-au

no

plăcut mult cuvintele sale. Nu mai auzisem niciodată
11n predicator. Vlădica . acesta întemeiase un așezământ
l t l ngă Kimi, numit "Ordi nul Sfântului Pantelimon".
(âteodată vlădica venea la mănăstire cu copiii de la
.acest ordin.

Altă dată, vlădica a venit împreună cu

Arhiepiscopul Muntelui Sinai, Porfirie al 111-lea. și s-au
pornit ei să mă facă preot. Eu nu voiam, înțelegeți?

~ tiam că este bine să vrei să ajungi monah, dar nu să
vrtnezi preotia sau episcopia. Trebuie să fugi când ti se
propune. Asta știam eu. În cele din urmă, Porfirie m-a
l.kut preot și mi-a dat numele lui. Ei, îl entuziasmasem.
11 descoperisem prin har ceva personal, în timp ce
rmergeam spre munte, și i-a spus vlădicăi:

-Să nu-l pierzi!

Aveam atunci douăzeci de ani. N-am vrut să

.1jung preot, dar n-a fost cu putință. Vlădica a stăruit
rnu l t, iar vlădica este modelul lui Hristos. Nu-l poti

rt'fuzu pe episcop la nesfârșit. Nu poti să strici legătura
1 u episcopul, căci rugăciunea ta nu mai urcă la cer,
r~mâne fără roadă. Astfel, m-au făcut diacon în ziua
praznicului Sfintei Paraschiva, și preot în ziua
praznicului Sfântului Pantelimon.

Spovedeam neîncetat ziua și noaptea

După doi ani m-au făcut și duhovnic. La o

.,: Irbătoare mare, fiind și lume, mi-au citit rugăciunea
d(' hirotesie întru duhovnic. Eram tânăr, de unde să
~t iu! Eram și prostănac ... nu știam încă bine carte, nici
' .moanele. Ce să vă spun, foarte prostănac ... Ce să fac?

Am plecat capul și am făcut ascultare. Acum o înțeleg.

Atunci n-o prea înțelegeam. Cât mă iubeau monahii și

lumea care venea pentru spovedanie! Acolo

spovedeam fără încetare ziua și noaptea. Adică

începeam dis de dimineață, continuam toată ziua,

toată noaptea, și în ziua următoare, și în cealaltă

noapte - fără întrerupere. Adică două zile și două

nopti fără mâncare. Din fericire, Dumnezeu o lumina

pe sora mea și-mi aducea puțin lapte să beau. Există

către locul unde spovedeam o scară cu multe trepte,

pe care oamenii urcau la spovedanie. Așteptau toată

noaptea acolo ca să prindă rând. Când plecau, ziceau

unul altuia: "Ehee, un preot cu noscător de inimi!". Am

rămas acolo cincisprezece ani.

Când veneau, aveam obiceiul să-i întreb. Adică

întrebam: "Câți ani ai? Cu cine stai?" Unul zicea: "Cu

soția mea". Altul spunea: "Cu părinții mei". Altul -

"Stau singur". Și continuam: "Ce-ai studiat? Ce serviciu

ai? De când nu te-ai mai spovedit? De când nu te-ai

mai împărtășit?" Ceva de felul ăsta. Apoi, în funcție de

ce-mi spusese, îi vorbeam puțin și, întrucât afară se

aștepta la coadă, îi ziceam:

- Copilul meu, ce-ti amintești acum? Ce s imți

că-ti îngreuiază sufletul, conștiința? Ce greșeli ai făcut,

ce păcate? Și începea acesta să-și mărturisească

greșelile, iar eu îl ajutam cumva acolo unde era

nevoie, deși la început îi spusese să le zică așa cum

poate.

Pe cei care veneau la spovedanie îi cam

"opăream" la început. Aveam lângă mine cartea despre

spovedanie a Sfântului Nicodim Aghioritul. De pildă,

r ei care se spovedea îmi descoperea un păcat greu; eu

BJ

rnă uitam în carte, acolo scria: "Optsprezece ani să nu

'>P împărtășească". Nu știam, n-aveam experiență. Îi

d~deam canonul de acolo. Ce scria în carte era lege.

Veneau oamenii și anul mmător; veneau din fe lurate

locuri, mai îndepărtate, mai apropiate. îi întrebam:

-De cât timp nu te-ai mai spovedit?

- De anul trecut, tot pe vremea asta. M-am

spovedit tot la sfînția voastră.

-și ce ti-am spus atunci?

- Să fac o sută de metanii în fiecare seară.

- Le-ai făcut?

- Nu.

- De ce?

- Ei, mi-ai spus că optzeci de ani să nu te

spovedești. Eu m-am gândit "Oricum sunt pierdut",

și să le-am spus pe toate.

Înțelegi? Apoi venea altul. Se întâmpla la fel.

Mi-am zis: "Ce fac eu aici?" Atunci m-am deșteptat.

Duhovnicul are puterea de a lega și a dezlega. Îmi

amintesc pe deasupra un canon de-al Sfântului Vasile

cel Mare. Pe el m-am întemeiat și am schimbat tactica

la spovedanie. Spune canonul:

"Toate acestea în să le scriem ca să se cerceteze

rodurile pocăinței; căci, negreșit, nu după timpul de

penitență le judecăm pe unele ca acestea, ci ținem

ieama de felul pocăinței. Iar dacă cu greu se vor

despărți de năvaurile lor, și vor voi să slujească mai

mult plăcerilor trupului decât Domnului, și nu vor

primi viața cea după Evanghelie, cu aceștia nu avem

nici o cauză comună. Căci noi în privința poporului

83

Pg 82

Jurnal

Parinte, va multumesc. Citesc demult timp articolele dumneavoastra, dar acum, una din talmacirile dumneavoastra, pe care o stiam demult, mi-a deschis inima intr-un fel personal. Am trait-o, cum se spune, de parca ar fi fost spusă prin dumneavoastra, de Dumnezeu, "pentru mine". Articolele pe care le scrieti în ultimul timp au o „tensiune” deosebită. Ma bucur mult ca am avut sansa

Au un fel de carne și trup, și petrec mult timp printre ele, ca și cum aș fi în curtea unei biserici. Nu mult, și cuvintele se vor ridica înalte. Ca niște ziduri curate de biserică pentru noi cei ratați, dar nu paraziți de Dumnezeu.

Și mă bucur, sunt mulți oameni aici care petrec ca și mine, tăcuți de multe ori, uimiți de cele ce vad. Am memorat și comentariile care

Au căzut atâtea masti de pe „credința” mea în ultimul an cel puțin, încât mă bucur mult că există un loc cum e acest Jurnal, în care credința e vie și se adâncește neîncetat. Așa mi se pare mie. Va

citesc de ani multi, dar acum una din talmacirile dumneavoastra, pe care o stiam mai demult, mi-a deschis inima intr-un mod foarte personal. Am trait-o, cum se spune, de parca ar fi fost spusa de catre Dumnezeu, prin dumneavoastra, "pentru mine". Va multumesc mult, Parinte. Multe comentarii ale cititorilor dvs. imi dau sentimentul ca lucrurile citite aici au legatura cu credinta lor personala.